

GrassRoots Cultuur
Praktijkvoorbeelden uit het basisonderwijs
lesbladen Cultuur & ICT

Beeldende kunst > Dans > Drama / Theater > Erfgoed > Fotografie > Film > Literatuur > Muziek

Overzicht vanuit groepsindeling

Inleiding	4
Onderbouw	
Digitaal prentenboek waar is de maan	5
Digitaal woordenboek	6
Een prentenboek komt tot leven	7
Sinterklaas	8
Swingwasdans	9
Zo draait de molen	10
Middenbouw	
Art yourself	11
Daar loopt een doodgewone jongen	12
Digitaal vaderdagcadeau	13
Het wonderlijke ei	14
Marc groet 's morgens de dingen	15
Regenboogklok	16
De keuze van Melick: sieraden maken	17
Sterrendans	18
Weergave van muziekbeleving op school	19
Bovenbouw	
Afscheidsmusical	20
Dierenfantasie	21
Digitaal volgen we het allemaal	22
Drents Klankwoordenboek	23
Een muziekfilmpje maken	24
Fotografieproject De Tijd	25
Kijk op Kunst(enaars)	26
Kinderreclame	27
Lego-sprookje in film	28
Museumdans	29
Tweede Wereldoorlog in Sintjohannesga	30
Alle groepen	
CD schoolkoor	31
Op zoek naar de Bouwte	32
Speelfilm op de vakantieschool	33
Toveren met	34

Overzicht vanuit cultuurdisciplines

Beeldende kunst

De keuze van Melick: sieraden maken	17
Dierenfantasie	21
Kijk op Kunst(enaars)	26

Dans

Museumdans	29
Sterrendans	18
Swingwasdans	9

Drama / theater

Afscheidsmusical	20
Digitaal prentenboek: waar is de maan?	5
Een prentenboek komt tot leven	7
Het wonderlijke ei	14
Op zoek naar de Bouwte	32

Erfgoed

Drents Klankwoordenboek	23
Tweede Wereldoorlog in Sintjohannesga	30
Zo draait de molen	10

Fotografie

Art yourself	11
Digitaal volgen wij het allemaal	22
Fotografieproject De Tijd	25
Regenboogklok	16
Sinterklaas	8
Sterrendans	18
Zo draait de molen	10

Film

Afscheidsmusical	20
Lego-sprookje in film	28
Speelfilm op de vakantieschool	33

Literatuur

Digitaal vaderdagcadeau	13
Een prentenboek komt tot leven	7
Het wonderlijke ei	14
Kinderreclame	27
Lego-sprookje in film	28
Marc groet 's morgens de dingen	15
Toveren met	34

Muziek

CD schoolkoor	31
Daar loopt een doodgewone jongen	12
Digitaal woordenboek	6
Een muziekfilmpje maken	24
Weergave van muziekbeleving op school	19

inleiding

Hoe zou je cultuureducatie met ICT en nieuwe media kunnen combineren? Op welke wijze kun je leerlingen op innovatieve of eigentijdse wijze in aanraking brengen met cultuur? Wat kun je doen met kleuters, ICT en cultuur? Dit boekje helpt u om deze vragen beantwoord te krijgen. Het bevat dertig concrete lessuggesties en voorbeelden waarin cultuureducatie en ICT in de praktijk gecombineerd zijn. Doel van dit boekje is om u te inspireren, door u concrete laagdrempelige voorbeelden te laten zien van wat collega's gedaan hebben in hun klas.

Deze dertig lesideeën vormen slechts een beperkte selectie van de 2400 lesideeën die het afgelopen anderhalf jaar bedacht en uitgevoerd zijn door leerkrachten in het primair onderwijs in het kader van GrassRoots Cultuur. Deze dienst van Kennisnet is gefinancierd vanuit het Ministerie van OCW en uitgevoerd in samenwerking met Cultuurnetwerk Nederland en diverse provinciale en stedelijke cultuureducatieve organisaties.

Sommigen van deze leerkrachten hadden al computerkennis, maar anderen hadden eigenlijk nog nooit bewust ICT ingezet in de klas. Sommige leerkrachten hebben bestaande activiteiten als de afscheidsmusical of een bezoek aan een museum versterkt met ICT-middelen. Andere leerkrachten hebben samen met hun leerlingen geëxperimenteerd met nieuwe kunstvormen als het maken van een digitale animatiefilm. De meeste projecten hebben geresulteerd in enthousiaste leerlingen, betrokken en trotse ouders, een prachtig eindproduct en een leerkracht die naast de ontvangen waardering ook zelf ervaren heeft dat ICT en cultuureducatie uitstekend te combineren zijn en dat dat niet eens zo lastig hoeft te zijn.

Dit boekje is ingedeeld naar groepsniveau, maar ook per cultuurdiscipline zijn de voorbeelden terug te vinden. Per lesidee staan de contactgegevens van de leerkracht die het bedacht en uitgevoerd heeft, vermeld. Zoekt u contact met de leerkracht of wilt u meer informatie? Klik dan in de PDF op het e-mailadres of website.

En als de voorbeelden niet passen bij wat u zoekt, dan zijn er nog meer dan 2300 ideeën te vinden op de GrassRoots website: grassroots.kennisnet.nl

Als u meer informatie wenst om uw eigen idee te realiseren dan, kunt u op het internet onder andere meer terecht op www.cultuurplein.nl en leerkracht.kennisnet.nl

Als u ondersteuning zoekt of vragen heeft, dan kunt contact opnemen met cultuureducatieve organisatie in uw stad of provincie. Op de website van grassroots.kennisnet.nl ziet u welke van deze organisaties een actieve rol gespeeld hebben binnen het GrassRoots Cultuur programma.

Wij hopen dat dit boekje met 30 voorbeelden u zal aanzetten om op uw eigen manier aan de slag te gaan met cultuureducatie en ICT.

Menno van Hasselt, sectormanager Primair Onderwijs Kennisnet Ict op School
Jan Ensink, projectleider Cultuurnetwerk Nederland

Digitaal prentenboek: Waar is de maan?

Leerlingen van groep 2 spelen de hoofdrol in een digitaal prentenboek over indianen.

Dit boek, gemaakt met behulp van PowerPoint, is onderdeel van een schoolbreed project over wereldkinderen.

Vakgebied

Beweging, handvaardigheid, spel en bevordering van het taalgebruik.

Doelgroep

PO, groep 2

Lesduur

Totale project 1 maand

School

C.B.S. De Rank, Westzaan

Leerkracht: Hanny Kerkhoven-De Jong

info@de-rank.nl

www.de-rank.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen maken kennis met een andere cultuur.
- > Leerlingen verwerven kennis over het natuurverschijnsel 'maanstanden'.
- > Leerlingen kunnen de eigen creativiteit gebruiken.
- > Leerlingen zijn in staat toe te werken naar een presentatie.
- > Leerlingen kunnen overleggen en samenwerken.

Aansluiting op kerndoelen

9, 12, 54

Korte lesinhoud

Leerkrachten voeren een zelfbedacht poppenkastverhaal op ter introductie van het thema. De kinderen werken het verhaal uit. Zij verdelen zelf de rollen, bedenken welke dieren in het verhaal voorkomen en hoe het zal eindigen. Het verhaal wordt uitgewerkt in een digitaal prentenboek. De leerlingen maken zelf kleding en accessoires. Terwijl de kinderen het verhaal spelen, fotografeert de leerkracht hen in diverse, door henzelf bedachte houdingen. De leerkracht maakt

de foto's vrijstaand en plakt deze op achtergronden die door de kinderen zijn geschilderd met ecoline. Bij de foto's spreken de kinderen teksten in die ze zelf hebben bedacht. Op internet zoeken ze bewegende plaatjes van dieren.

Voorkennis en vaardigheden

Het project doet een beroep op creatieve vaardigheden als het tekenen van patronen en borduren.

Benodigheden

Presentatiesoftware, cd-rom, digitale fotocamera, fotobewerkingsprogramma, scanner/beamer/internet

Vorbereiding en begeleiding

Inlezen (o.a. via internet/bibliotheek), leervormen en activiteiten bedenken en uitwerken, overleggen met collega's, inventariseren van benodigde ICT-middelen, het geven van sturing aan kringgesprekken en aan de ideeën van leerlingen, de kinderen begeleiden bij het zoeken naar plaatjes op internet, de kinderen begeleiden bij het bedenken en inspreken van teksten, een indianendans met de kinderen instuderen, foto's bewerken in Photoshop, een PowerPoint-presentatie maken.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Samenwerken bij het bedenken van het verloop en het eind van het prentenboek en het verdelen van de rollen.
- > Indianenhoek inrichten.
- > Materialen verzamelen over indianen.
- > Kleding beschilderen (patronen tekenen).
- > Hoofdtooi borduren met patronen.
- > Amulet met een eigen teken erin maken van klei.
- > Ketting maken voor het amulet.
- > Achtergronden schilderen met ecoline.
- > Indianendans instuderen.
- > Plaatjes van dieren op internet zoeken.
- > Teksten op de computer inspreken met hulp van de leerkracht.

Toetsing/Evaluatie

De kinderen worden niet getoetst. Op een kijkavond voor ouders en leerlingen wordt het prentenboek via een beamer vertoond. Veel ouders hebben de cd-rom met de presentatie besteld. De opbrengst is naar goede doelen gegaan, waaronder een schoolproject in Malawi.

Aandachtspunt: de in Photoshop gemaakte bestanden moeten verkleind worden opgeslagen, om de PowerPoint-presentatie niet onnodig traag te maken.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11768>

Digitaal woordenboek

Als onderdeel van een schoolbreed project over wereldmuziek, en ter verwerking van lesstof, werken kleuters mee aan een digitaal document waarin instrumenten te zien en te horen zijn. Ook maken zij een papieren versie van het muziekwoordenboek.

Vakgebied

Muziek, Nederlandse taal, nieuwe media

Doelgroep

PO, groep 1/2

Lesduur

1 les foto's maken

1 les inspreken

School

Florens Radewijnschool, Zwolle

Leerkracht: Dorothee van den Hul

obs@florensradewijns.nl

openbaaronderwijszolle.nl

<http://www.openbaaronderwijszolle.nl/florens/groepenradewijns.html>

Leerdoelen

- > Het bevorderen van de visuele en auditieve ontwikkeling van leerlingen.
- > Leerlingen breiden hun woordenschat uit.
- > Leerlingen kunnen omgaan met de digitale camera en de computer.
- > Leerlingen kunnen muziekinstrumenten hanteren.

Aansluiting op kerndoelen

12, 54

Korte lesinhoud

Een paar oudere kleuters maken foto's van de in de klas aanwezige muziekinstrumenten. Voor de papieren versie van het muziekwoordenboek stempelen de kinderen de namen van de verschillende instrumenten. Voor de digitale versie spreken ze de namen van de instrumenten in en laten het geluid erbij horen.

Voorkennis en vaardigheden

Het project doet een beroep op kijk- en luistervaardigheden, woordkennis en de fijne motoriek. De kinderen moeten bovendien vertrouwd zijn met het maken van foto's met de digitale camera.

Benodigheden

Digitale fotocamera, presentatiesoftware, multimedia computer

Vorbereiding en begeleiding

Het project is begeleid door de groepsleerkracht. Het maken van de foto's en het opnemen van geluid in de klas ging prima. Alleen de afwerking kostte wat moeite, met name het op elkaar afstemmen van beeld en geluid. De leerkracht werkte met Pinnacle Studio, maar raadt het gebruik van Photo Story 3 aan, dat gratis te downloaden is op www.microsoft.com.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

Gerichte opdrachten tot het maken van foto's, het inspreken van teksten en het laten horen van instrumenten.

Toetsing

Het werk is niet getoetst. De kleuters vonden het erg leuk om te doen en om zichzelf terug te horen.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8844>

Een prentenboek komt tot leven

In het kader van de Kinderboekenweek spelen de kinderen van groep 1/2 het prentenboek 'Kikker is kikker' na. De leerkracht maakt digitale foto's en verwerkt deze tot een prentenboek. De kinderen maken er de teksten bij.

Vakgebied

Spel en bevordering van het taalgebruik, sociaal gedrag, zelfbeeld

Doelgroep

PO, groep 1/2

Lesduur

3 taallessen van 30 minuten in de kring

School

Prins Willem Alexanderschool,
Kamperland
Leerkracht: Marjolijn van den Bosse
directie@pwakamperland.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen beseffen door het verhaal dat iedereen anders is.
- > Leerlingen kunnen een verhaal omzetten in een toneelstuk.
- > De leerkracht kan gebruik maken van een digitale camera in de klas.

Aansluiting op kerndoelen

1, 2, 9, 54, 55

Korte lesinhoud

De kinderen luisteren naar het verhaal 'Kikker is kikker'. 'Decorstukken' als een heuvel, een rivier en poppen worden zelf gemaakt of meegebracht. De rollen worden verdeeld en een aantal kinderen speelt het verhaal na. De leerkracht maakt daarvan digitale foto's. Als de foto's afgedrukt zijn, denken de kinderen mee over de teksten bij de foto's. In de kring vindt een evaluatie plaats.

Voorkennis en vaardigheden

De kinderen moeten kunnen samenwerken en de dialoog met elkaar kunnen aangaan. Ze moeten het verhaal goed kennen, voordat ze het kunnen naspelen. Voor de oudste kleuters is dat gemakkelijker dan voor de jongste, maar die maken er op hun eigen manier wel iets moois van.

Benodigdheden

Digitale fotocamera, presentatiesoftware, internet

Vorbereiding en begeleiding

Eerst wordt het prentenboek aangeboden. Daarna wordt in het nagesprek aandacht besteed aan dingen waar de kinderen goed in zijn. De volgende dag vertellen de kinderen het verhaal na.

Tijdens het naspelen van het verhaal kan de leerkracht de kinderen bij hun rol helpen door nog eens een stukje uit het boek te lezen. Kinderen die op dat moment niet meespelen, kijken of het goed gaat en bieden eventueel hulp.

TIP van de leerkracht: Voor de kinderen die niet meespelen, duurt dit verhaal iets te lang. Voer het liever uit in een kleinere groep en zet de rest aan het werk. Of kies voor een korter verhaal.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Een aantal kinderen krijgt een rol; de rest is publiek.
- > Een aantal kinderen helpt zinnen bij de foto's te bedenken; de tekst wordt later in de groep besproken.

Toetsing

Nadat het boek is aangeboden, vertellen de kinderen het verhaal terug. Zo wordt getoetst of de boodschap is overgekomen. Evaluatie van het toneelstukje vindt plaats na het spel, in de kring. Aan de hand van de afgedrukte foto's en de teksten wordt in de kring bekeken of het verhaal daaruit goed naar voren komt.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11133>

Sinterklaas

Kinderen gebruiken de digitale camera en de computer voor de verwerking van het Sinterklaasfeest. De leerkracht maakt van de foto's en digitale tekeningen een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Fotografie, tekenen, nieuwe media, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 2

Lesduur

4 uur

School

OBS S.J. van Royen, Schoonoord

Leerkracht: Anneke Alting-Bos

vroyen@vanroyenschool.nl

www.vanroyenschool.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen omgaan met een digitale camera.
- > Leerlingen kennen de mogelijkheden voor expressie die de computer biedt.
- > Leerlingen kunnen omgaan met de muis in Paint.

Aansluiting op kerndoelen

54, 55

Korte lesinhoud

De leerkracht geeft een instructie over het gebruik van Paint en laat de kinderen met het programma oefenen. Vervolgens maken de kinderen in enkele sessies een (of meer) Sinterklaastekening(en). Met de digitale camera maken de kinderen dagelijks in de klas foto's van Sinterklaaswerkjes, van klasgenootjes die als Sint en Piet verkleed zijn, van de Pietengym en van het bezoek van Sinterklaas en zijn Pieten.

Voorkennis en vaardigheden

Niet nodig. Tip van de leerkracht: denk niet dat een kind iets niet kan. Gewoon laten doen!

Benodigheden

Digitale fotocamera, presentatiesoftware, tekenprogramma

Voorbereiding en begeleiding

De leerkracht geeft een instructie over het gebruik van Paint, assisteert bij het maken van digitale foto's, begeleidt de kinderen bij het selecteren van foto's en tekeningen en verwerkt deze tot een PowerPoint-presentatie.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

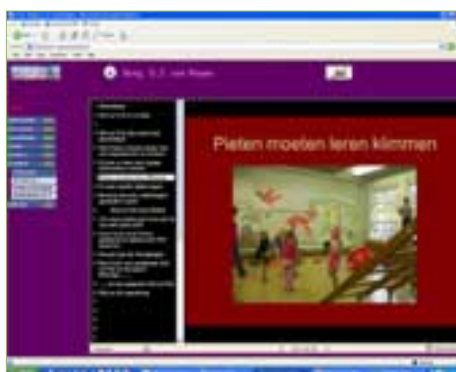
- > Digitale tekening maken.
- > Digitale foto's maken.

Toetsing/Evaluatie

Aanvankelijk vonden de kinderen het tekenen in Paint moeilijk, maar langzamerhand werden de tekeningen beter. Ook het fotograferen ging in eerste instantie niet zoals het moest. Na enig oefenen ging het goed. Van ieder kind is – in overleg – een tekening geselecteerd voor de Powerpoint-presentatie. Ook de foto's zijn gezamenlijk uitgezocht. De kinderen hebben er veel plezier aan beleefd en zijn trots op het eindresultaat.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11458>

Swingwasdans

Kinderen van groep 1 maken kennis met verschillende soorten muziek en bijpassende bewegingen. Van de 'Swingwasdans' maakt een leerkracht digitale foto's, die worden verwerkt in een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Muziek, dans, fotografie, nieuwe media, Nederlandse taal

Doelgroep

PO, groep 1

Lesduur

1 dagdeel voor de kinderen
8 uur afwerktijd (x 2 leerkrachten)

School

OBS Duiveland, Nieuwerkerk
Leerkracht: Hedy Bommeljé
duiveland1@zeelandnet.nl
www.obsduiveland.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen reflecteren op muziek en beweging.
- > Leerlingen kunnen emoties, opgeroepen door muziek, verwoorden.

Aansluiting op kerndoelen

2, 54, 55

Korte lesinhoud

Aan de hand van de methode 'Moet je doen' – dans, geeft de leerkracht een les over verschillende soorten muziek en beweging. Zij praat met de groep over leuke en minder leuke werkjes en taken en laat verschillende soorten muziek horen. Ze laat de leerlingen een handeling doen (de was) op 'saaie' muziek en daarna op vrolijke muziek. De leerlingen praten over het verschil.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet vereist.

Benodigheden

Digitale fotocamera, tekstverwerker, presentatiesoftware

Voorbereiding en begeleiding

Aan de hand van de methode selecteert de leerkracht muziekfragmenten. Ze bereidt het klassengesprek voor. In de gymzaal worden de oefeningen uitgelegd en begeleid. Een collega maakt foto's en verwerkt een selectie daarvan in een PowerPoint-presentatie (zonder muziek, omdat de kennis van het programma niet toereikend bleek. Het lukte niet onder elke dia een ander muziekje te zetten). De presentatie staat (binnenkort) op de schoolwebsite.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Meepraten over het thema.
- > Luisteren en bewegen.

Toetsing/Evaluatie

De kinderen vonden het een leuk project en begrepen de dansopdrachten erg goed.

Ze hebben een nagesprek gehad en de PowerPoint-presentatie gezien.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=12589>

Zo draait de molen

De kinderen van groep 3 van het speciaal basisonderwijs maken kennis met graanproducten en brengen een bezoek aan een molen. De kinderen leggen het project vast met de digitale camera, waarna ze met de foto's een collage maken.

Vakgebied

Muziek, fotografie, Nederlandse taal, techniek, aardrijkskunde

Doelgroep

SBO, groep 3

Lesduur

4 dagdelen

School

SBO De Schalm, Zwolle
Leerkracht: Marcel Schmeijer
directie@sbodeschalm.nl
<http://www.sbodeschalm.nl/grassrootsgroep3.html>
www.sbodeschalm.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen breiden hun woordenschat uit.
- > Leerlingen weten dat graanproducten gezond zijn.
- > Leerlingen kunnen met hulp een brood bakken.
- > Leerlingen kunnen het lied 'Zo draait de molen' zelfstandig zingen.
- > Leerlingen weten in grote lijnen hoe een molen werkt.
- > Leerlingen kunnen een foto maken.
- > Leerlingen kunnen in groepjes werken en gezamenlijk verantwoording dragen voor een eindproduct.

Aansluiting op kerndoelen

12, 44, 54, 55, 56

Korte lesinhoud

In de klas maken de leerlingen kennis met verschillende graanproducten en de manier waarop die worden vermalen tot meel. De kinderen maken foto's van de graanproducten en van het bezoek dat ze brengen aan de molen in Windesheim. De gemaakte foto's worden via een beamer op het schoolbord geprojecteerd en klassikaal bekeken. Van de afgedrukte foto's en plaatjes uit tijdschriften maken de leerlingen in groepjes een collage.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet vereist.

De kinderen op de school hebben moeite met zelfstandig werken vanwege hun leerproblematiek. Ze werken voor het eerst in een groepje samen aan een eindpresentatie.

Benodigheden

Digitale fotocamera, internet

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht stelt leerdoelen op. De leerstof wordt zo concreet mogelijk gemaakt. De leerlingen bezoeken de molen in groepjes. Ouders zorgen voor het vervoer.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Ieder kind maakt in de molen 1 digitale foto.
- > De kinderen maken in groepsverband een collage.

Toetsing/Evaluatie

Het bezoek aan de molen en de verwerking hebben gezorgd voor optimale leerprestaties bij de kinderen. Het project heeft ertoe bijgedragen dat de leerkracht vaker met de kinderen de school uitgaat om te leren. Daarnaast heeft het de betrokkenheid van ouders en collega's vergroot.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=10888>

Art yourself

Kinderen gebruiken afbeeldingen van schilderkunst uit de 17e, 18e en 19e eeuw en plaatsen zichzelf via de computer in het schilderij met behulp van een digitale foto.

Vakgebied

tekenen, geschiedenis, nieuwe media

Doelgroep

P0 middenbouw

Lesduur

2 keer 1 uur per week, gedurende enkele weken

School

OBS Meester Neuteboom, Stadskanaal
Leerkracht: Peter Vermeij
petervermeij@picto.nl
www.neuteboom.picto.nl/artyourself.htm

Leerdoelen

- > Leerlingen hebben meer inzicht in kunst en cultuur.
- > Leerlingen zijn meer betrokken bij kunst en cultuur.
- > Leerlingen ontwikkelen historisch bewustzijn.
- > Leerlingen kennen de mogelijkheden en effecten van beeldmanipulatie.

Aansluiting op kerndoelen

51, 55, 56.

Korte lesinhoud

Kinderen maken met bestaande kunst eigen portretten. De schilderijen worden ingescand of gedownload. Met een digitale camera worden tijdens de les portretfoto's gemaakt die in de schilderijen moeten worden gecombineerd. De foto's worden vanuit de camera gekopieerd naar de computer en met een fotobewerkingsprogramma (Paint, standaard in Windows), voorbereid en gemonteerd. Het uiteindelijke resultaat wordt opgehangen in de school en op de website gepubliceerd.

Vorkennis en vaardigheden

Bekeken moet worden in hoeverre de kinderen bekend zijn met de schilders Rembrandt, Van Gogh, etc, en met de gebruikte schilderijen. Op deze basis kan worden voortgebouwd. Ook bekendheid met Paint en de digitale camera moet worden bekeken. Afhankelijk van hun voorkennis, krijgen de leerlingen een uitgebreide introductie op de gebruikte schilderijen en uitleg over het gebruik van Paint en de digitale camera. Een aantal kinderen zal al bekend zijn met het gebruik van de digitale camera en met het bewerken, plakken en integreren van foto's in afbeeldingen.

Benodigheden

Voldoende pc's voor de leerlingengroepjes; beschikking over (archief van) afbeeldingen van kunstwerken. Voor de presentatie is een printer nodig en voor een webpresentatie moet iemand de resultaten in de website verwerken.

Vorbereiding en begeleiding

Vorbereiding is nodig voor zowel de uitgebreide introductie op de gebruikte schilderijen, als voor de uitleg over het gebruik van Paint en de digitale camera. De leerkracht en een ICT-stagiair houden toezicht op de groepjes tijdens de uitvoering. Tijdens dit project bleek dat de uitvoeringstijd door alle kinderen optimaal werd gebruikt. Er was veel onderling overleg, er werd een taakverdeling in de groepjes gemaakt. Kinderen vonden het nog wel eens lastig om een Paint afbeelding in een andere Paint afbeelding te zetten, maar na twee keer had iedereen het eigenlijk onder de knie. Er werd gewerkt met een 'buddy'-systeem dat werkte prima en scheelde veel tijd in de begeleiding.

Werkvormen

open opdracht

Opdrachten

Zie Korte Lesinhoud.

Toetsing

Er heeft een bespreking met de leerlingen plaatsgevonden over de eindresultaten. Conclusies van de evaluatie: de uiteindelijke resultaten zijn mooi geworden. Er zat nog wel eens verschil in kwaliteit tussen de groepjes. Dat had vaak te maken met het kopiëren van afbeeldingen. Verbazingwekkend was hoe goed leerlingen details van de schilders onthielden. De doelen zijn mede daardoor ook ruim gehaald. Volgend jaar wordt het project herhaald met schilderijen van andere kunstenaars.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8889>

Daar loopt een doodgewone jongen

Aan de hand van een cd met vier songteksten van Bram Vermeulen en VOF De Kunst, visualiseren leerlingen songteksten. Ze zetten situaties in scène, maken daarvan foto's, en verwerken die in een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Muziek, drama

Doelgroep

Groep 5/6

Lesduur

8 lessen à 60 minuten (bij 28 kinderen)

School

OBS de Uilenburch, Middelburg

Leerkracht: Hans Keijmel

uilenburch@archipelscholen.nl

www.uilenburch.nl

<http://www.uilenburch.nl/grassroots.htm>

Leerdoelen

> Leerlingen kunnen tekst vertalen naar beeld.

> Leerlingen doen ervaring op met de digitale fotocamera.

> Leerlingen kunnen omgaan met presentatiesoftware als PowerPoint.

Aansluiting op kerndoelen

1, 54, 55

Korte lesinhoud

De groep wordt in tweeën gesplitst. Per halve klas worden vier lessen aan het project besteed. De leerlingen krijgen instructie over de digitale camera's van de school. Zij beluisteren de cd enkele maken en bespreken de vier songteksten aan de hand van uitgeschreven teksten. Vervolgens werken de leerlingen in kleine groepjes – van gemiddeld vier kinderen – één songtekst uit. De tekst wordt uiteengehaald tot een aantal bruikbare momenten. De kinderen verzamelen de materialen die nodig zijn om bepaalde situaties uit te beelden. In of buiten de school maken zij foto's van deze situaties. De kinderen plakken de foto's in een PowerPoint-presentatie en typen de songtekst erbij.

Vorkennis en vaardigheden

De kinderen moeten al wel enige voorkennis hebben van PowerPoint en van de digitale camera. Ervaring met samenwerken is belangrijk. Het project doet een beroep op 'begrijpend lezen' en op ervaring met dramatische werkvormen.

Benodigheden

Presentatiesoftware, digitale fotocamera

Vorbereiding en begeleiding

Groepen maken (samengesteld uit leerlingen van groep 5 en 6).

De kinderen verdelen zelf de rollen. Hierbij is het belangrijk dat de hoofdpersoon in iedere werksessie dezelfde is. De leerkracht zet de gemaakte foto's op de server, in voor de kinderen duidelijk herkenbare mapjes. Sommige foto's worden licht bewerkt. Totale tijdsinvestering: 3 à 4 uur.

Een ICT-stagiair zorgt ervoor dat de muziek synchroon loopt met de presentatie. Tijdsinvestering: 3 uur. Van tevoren goed nadenken over eventuele hulp van ouders/stagiairs bij de begeleiding van groepjes die buiten de school fotograferen.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

> Een songtekst visualiseren.

Toetsing/Evaluatie

De kinderen hebben elkaars eindproducten beoordeeld. Een aantal presentaties wordt vertoond in de entree van de school.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11272>

Digitaal vaderdagcadeau

De leerlingen van groep 5 en 6 bedenken en schrijven een verhaal voor vaderdag. Ze lezen het voor op een zelfgekozen plek in of rondom de school. Niet voor vader, maar voor de digitale videocamera. Hun vaders krijgen het verhaal op een cd in een versierde hoes.

Vakgebied

Nederlandse taal, tekenen

Doelgroep

PO, groep 5/6

Lesduur

1 uur schrijven

1 uur uitwerken

10 minuten per kind voor het opnemen van het verhaal

School

St. Antoniuschool, Musselkanaal
Leerkracht: Claudia van der Sterren
info@st-antoniusschool.nl
http://www.st-antoniusschool.nl/projecten/groep_5/html/index.htm

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen hun fantasie gebruiken.
- > Leerlingen worden vaardig in spellen en tekstverwerken.
- > Leerlingen kunnen een verhaal voorlezen (technisch lezen) en uitbeelden (drama).

Aansluiting op kerndoelen

9, 11, 54, 55

Korte lesinhoud

Leerlingen schrijven een verhaal naar aanleiding van de methode Taalspel. Ze werken hun tekst uit op de computer. De plek in of rondom school waar ze het verhaal voorlezen en opnemen, kiezen ze zelf. De leerlingen kunnen ervoor kiezen een aantal medeleerlingen hun verhaal voor de camera te laten dramatiseren.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet vereist.

Benodigheden

Tekstverwerker, multimedia computer, digitale videocamera, beamer, statief

Vorbereiding en begeleiding

Doordat het project grotendeels binnen de methode valt, kost het de leerkracht niet veel extra werk. De leerkracht laat iemand (geen leerling) de verhalen opnemen met de digitale camera. De ICT-er van school brandt de cd's.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Bedenk een verhaal en schrijf het op.
- > Voer je verhaal in in de computer; let op de juiste spelling.
- > Lees het verhaal voor.
- > Dramatiseer je verhaal eventueel.
- > Versier het cd-hoesje en de envelop die er omheen gaat.

Toetsing/Evaluatie

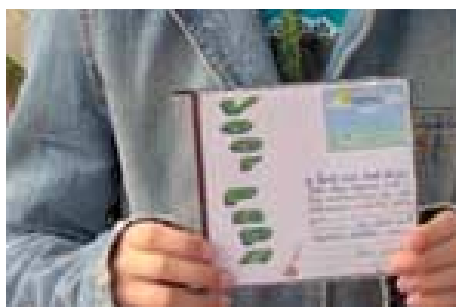
De leerlingen worden niet getoetst. Wel krijgen ze door het terugzien van de opname een beeld van de manier waarop zij zelf hardop lezen. De kinderen waren onder de indruk van hun eigen manier van praten en bewegen. Een aantal wilde de opname overdoen.

Tip: met behulp van een statief kunnen de leerlingen ook zelf de opnames maken.

Tip: als dit project wordt uitgevoerd in groep 7 en 8 kunnen de leerlingen de opname zelf monteren, bijvoorbeeld met behulp van het programma Moviemaker.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8904>

Het wonderlijke ei

Leerlingen van groep 4 werken het prentenboek 'Het wonderlijke ei' uit. In de handvaardigheidsles maken zij hiervoor kostuums en attributen. Van de digitale foto's van de uitvoering wordt een PowerPoint-presentatie voor de schoolwebsite gemaakt.

Vakgebied

Handvaardigheid, Nederlandse taal, nieuwe media, spel en bevordering van het taalgebruik

Doelgroep

PO, groep 4

Lesduur

4 lessen

School

CBS 't Honk, Kapelle
Leerkracht: Esther Abrahamse
bovenbouw@hethonk.nl
www.zeelandnet.nl/thonk

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen een verhaal dramatiseren.
- > Leerlingen kunnen samenwerken.
- > Leerlingen kunnen omgaan met de digitale camera.

Aansluiting op kerndoelen

9, 54

Korte lesinhoud

Tijdens de taallessen oefenen de kinderen het toneelstukje en krijgen zij uitleg over het gebruik van de digitale camera. Alle kinderen komen aan de beurt om foto's te nemen. Tijdens de handvaardigheidslessen worden de attributen gemaakt in samenwerking met de vakleerkracht.

Vorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet vereist. Het gevolg is wel dat niet alle foto's even scherp zijn.

Benodigheden

Digitale fotocamera, computer, presentatiesoftware

Vorbereiding en begeleiding

De groepsleerkracht begeleidt het uitspelen van het boek en het maken van de foto's. Hij/zij selecteert de foto's en maakt de PowerPoint-presentatie. De docent handvaardigheid begeleidt het maken van de kostuums en de attributen.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Scènes naspelen.
- > Toneelstuk instuderen.
- > Kostuums en attributen maken.
- > Foto's maken met de digitale camera.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen worden niet getoetst. Zij geven wel een uitvoering voor de ouders. De PowerPoint-presentatie wordt op de schoolwebsite geplaatst.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11305>

Marc groet 's morgens de dingen

De leerlingen van groep 5/6 vertalen het gedicht 'Marc groet 's morgens de dingen' van Paul van Ostaïjen naar hun eigen slaapkamer. Ter illustratie maken ze er zelf digitale foto's van hun kamer bij. De resultaten verwerken ze in een webpresentatie.

Vakgebied

Nederlandse taal, fotografie, nieuwe media, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 5/6

Lesduur

5 lessen à 1 uur

School

Montessoribasischool de Kosmos,
Hoogland
Leerkracht: Bea Krooshof-de Glopper
dekosmos@dekosmos.nl
www.dekosmos.nl
<http://www.dekosmos.nl/kinderpagina/tussenbouw/BeaKrenResi/grassroots/project.html>

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn in staat poëzie te lezen en te schrijven.
- > Leerlingen kunnen beeld en tekst koppelen.
- > Leerlingen kunnen tekstverwerken.
- > Leerlingen kunnen foto's maken met een digitale camera.
- > Leerlingen leren beseffen dat het eigen werk gezien mag worden.

Aansluiting op kerndoelen

5, 9, 54, 55

Korte lesinhoud

De leerkracht leest het gedicht van Van Ostaïjen voor en bespreekt kort de inhoud, het ritme en de melodie. De leerkracht geeft aan welke woorden in het originele gedicht vervangen dienen te worden. De leerlingen maken daartoe eerst een woordweb over hun eigen kamer. De leerlingen gaan individueel naar het computereiland en zetten hun gedicht in Word. Thuis maken de leerlingen digitale foto's met hun eigen camera of met de schoolcamera. De foto's worden gemaïld naar de leerkracht. Op school voegen de leerlingen de foto's en het gedicht in op hun eigen site. Aan de hand van een print bepaalt de leerling welke foto het best past bij zijn/haar gedicht. De leerkracht plaatst de gekozen combinatie in de Fotogalerij op de website van de klas.

Voorkennis en vaardigheden

Leerlingen moeten kunnen tekstverwerken op de computer. Enige ervaring met de digitale camera is meegenomen. De leerlingen moeten zelfstandig kunnen werken. Vooral het digitale huiswerk doet een appèl op hun zelfwerkzaamheid.

Benodigheden

Tekstverwerker, e-mail, digitale fotocamera

Voorbereiding en begeleiding

De leerkracht introduceert en bespreekt het gedicht en legt uit hoe de digitale schoolcamera werkt. De leerkracht doet een beroep op ouders voor het gebruik van de privé-camera door het kind. De leerkracht draagt zorg voor het logistieke proces van het binnenhalen van foto's. Hij/zij verwerkt alle bijdragen tot een html-bestand voor de website van de klas.

Werkvormen

Individueel

Opdrachten

- > Maak een woordweb en daarna een gedicht waarin je eigen kamer centraal staat.
- > Typ het gedicht in Word en verbeter de taalfouten.
- > Maak thuis foto's die het verband laten zien met het gedicht.
- > Mail de foto's naar de leerkracht.
- > Kies de mooiste foto uit en plak het gedicht er onder.

Toetsing/Evaluatie

Het project slaat enorm aan bij de leerlingen. De leerlingen zijn niet getoetst. Het werk is wel besproken en gepresenteerd op de website van de klas.

Aandachtspunt: de grootte van de fotobestanden die de leerlingen per mail aan de leerkracht versturen.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=7703>

Regenboogklok

Leerlingen van groep 5 maken van elkaar digitale foto's waarmee de leerkracht in PowerPoint een beeldklok samenstelt.

Vakgebied

Nieuwe media, fotografie, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 5

Lesduur

Instructie van een half uur. Het bespreken van ideeën en foto's gebeurt tussen de bedrijven door. Doorlooptijd van het project is twee à drie weken.

School

PCBS De Regenboog, Apeldoorn
 Leerkracht: Anne van de Vis
 regenboog@apeldoorn-onderwijs.nl
 klik.to/regenboog
 www.humanclock.com

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn in staat digitale foto's te maken en te arrangeren.
- > Leerlingen kunnen samenwerken in tweetallen.
- > Leerkracht kan omgaan met PowerPoint.

Aansluiting op kerndoelen

54

Korte lesinhoud

In een korte instructie bekijkt de leerkracht met de leerlingen de website www.humanclock.com. Elke leerling krijgt vervolgens een eigen digitale tijd vanaf 09.31 tot 09.55 u. De leerling arrangeert een foto van zichzelf in een karakteristieke omgeving, waarbij de afgesproken tijd goed in beeld komt. Elk tweetal krijgt de digitale camera van school een avond mee naar huis om de foto te maken.

In de klas plaatst de leerkracht de gemaakte foto's dagelijks in PowerPoint. Op deze manier raken de leerlingen enthousiast over het eindresultaat en komen degenen die nog niet aan de beurt zijn geweest op ideeën voor hun eigen foto's. Met de functie 'automatisch afspelen' wordt in de PowerPoint-presentatie elke minuut een andere leerling met de juiste tijd getoond.

Vorkennis en vaardigheden

De meeste leerlingen hebben thuis al ervaring opgedaan met de digitale camera.

In dit project maakt de leerkracht zelf de PowerPoint-presentatie, omdat de groep

te weinig ervaring heeft op digitaal gebied.

Als leerlingen zelf de PowerPoint-presentatie gaan maken, dan is in ieder geval enige ervaring gewenst met dit programma en met tekstverwerken in Word.

Benodigheden

Presentatiesoftware, internet, digitale fotocamera

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht begeleidt de leerlingen bij het nadenken over een karakteristieke foto door hen te vragen naar hobby's, vakanties etc. Hij uploadt foto's van de camera naar de computer ("om kwijtraken te voorkomen.") en maakt de PowerPoint-presentatie.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Laat je medeleerling een portret van jou maken in een voor jou karakteristieke omgeving/met voor jou kenmerkende accessoires. Breng daarbij de afgesproken tijd (digitaal of analoog) goed in beeld of voeg die later met behulp van de computer toe.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen worden niet getoetst; deelname aan het proces is voldoende.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8103>

De keuze van Melick: sieraden maken

Leerlingen bezoeken een sieradenexpositie. Vervolgens ontwerpen en maken zij op school een eigen sieraad. Foto's van de versierde kinderen vormen daarna opnieuw een expositie op school en in het museum. Het hele project wordt vastgelegd in een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Tekenen, nieuwe media, beeldende vorming (textiele werkvormen), werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 5/6

Lesduur

2 lessen à 50 minuten + museumbezoek

School

KBS De Achtbaan, Melick
Leerkracht: Mechtild Kateman
kbs@achtbaan-melick.nl
www.achtbaan-melick.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen receptieve kunstbeleving (museumbezoek) op een actieve manier verwerken.
- > Leerlingen verwerven kennis over ontwerpen en materiaalgebruik.
- > Leerlingen kunnen zichzelf presenteren.

Aansluiting op kerndoelen

54, 55

Korte lesinhoud

Na het bezoek aan een sieradenexpositie ontwerpen en maken de leerlingen op school zelf een sieraad. Ze gebruiken materialen als fietsbanden, isolatiemateriaal, electrodraad, glitters, goud- en zilververf en pannensponsjes (van school). Daarnaast brengen ze materialen van thuis mee. Alle kinderen gaan op de foto met hun eigen sieraad op, om of aan het lichaam. Twee kinderen worden bovendien met hun sieraad gefotografeerd door de professionele fotograaf van het museum. De resultaten – foto's en sieraden – worden op school en daarna in het museum geëxposeerd. De portretfoto's van de kinderen komen ook op de omslag van hun rapport.

Vorkennis en vaardigheden

Specifieke vorkennis en vaardigheden zijn niet vereist.

Benodigheden

Tekstverwerker, presentatiesoftware, digitale fotocamera

Vorbereiding en begeleiding

De cultuurcoördinator/vakleerkracht beeldende vorming ontwikkelt het project voor drie combinatiegroepen 5/6. Twee groepsleerkrachten en de vakleerkracht

voeren het uit. Ouders zorgen voor vervoer van de leerlingen naar het museum en assisteren bij de handvaardigheidslessen. De vakleerkracht maakt de digitale foto's. Een ouder stelt de PowerPoint-presentatie samen.

Werkvormen

Individueel en groepswerk

Opdrachten

- > Vul de vragenlijst bij de expositie in.
- > Breng materialen mee van huis (kraaltjes, veertjes, spijkers, haaiantanden etc.)
- > Ontwerp en maak een eigen sieraad.
- > Poseer, met je sieraad, voor een digitale foto.

Toetsing/Evaluatie

Een museumbezoek als uitgangspunt voor een project op school, blijkt goed te werken. Leerlingen en leerkrachten zijn enthousiast.

De presentatie op school en later in het museum spreekt leerlingen, ouders en andere museumbezoekers aan. Achteraf vindt in de klassen een nabespreking plaats en krijgen de leerlingen een beoordeling van hun werk.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8554>

Sterrendans

Leerlingen van groep 4 verwerken digitale foto's van een dansworkshop en voorstelling in een eenvoudige fotowebsite.

Vakgebied

Muziek, Nederlandse taal, beweging, techniek

Doelgroep

PO, groep 4

Lesduur

1 dagdeel voor de dansworkshop (tijdens schoolreis)
2 uur per tweetal leerlingen voor de verwerking

School

De Eilanden, Amsterdam
Leerkracht: Leny Middelberg, voor dit project begeleid door 'Computervader': Joek van Montfort
info@eilandenweb.nl
www.eilandenweb.nl
www.eilandenweb.nl/sterrendans

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn in staat digitale foto's te verwerken voor een website.
- > Leerlingen kunnen een verslag schrijven.

Aansluiting op kerndoelen

8, 54

Korte lesinhoud

Tijdens een schoolreis volgen de leerlingen een dansworkshop, gevolgd door een uitvoering. Ouders maken daarvan digitale foto's, die de leerlingen op school via het fotoprogramma op de Apple verwerken op een fotowebsite. De leerlingen selecteren daarvoor zelf een aantal foto's en typen er bijschriften onder.

Vorkennis en vaardigheden

De leerlingen moeten de basisvaardigheden van het werken met de computer beheersen.

Benodigheden

Digitale fotocamera, multimedia computer, internet

Vorbereiding en begeleiding

De tweetallen worden bij de verwerking begeleid door de leerkracht en een ouder.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Selecteer een aantal foto's en typ er onderschriften bij.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen worden niet getoetst. Het project is wel geëvalueerd. Doordat leerlingen en leerkrachten nauwelijks ervaring hadden op ICT-gebied, was het een moeilijk project. De kinderen moesten te veel tegelijk doen/leren. Aan te bevelen is dat kinderen vooraf een basisinstructie computervaardigheden krijgen.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8914>

Weergave van de muziekbeleving op school

De leerlingen maken video-opnamen van de ruimtes in en om de school. Hierbij zoeken en maken zij muziek die de beleving van de diverse ruimtes versterkt.

Vakgebied

Muziek, nieuwe media

Doelgroep

VSO, klas 1/2/3

Lesduur

Een half jaar lang 1 uur per week

School

Korczakschool-VSO ZMOK, Middelburg
Leerkracht: Marcel Janse
administratie@korczakschool.nl
www.korczakschool.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen worden vaardig in het – digitaal – uitvoeren en ontwerpen van muziek.
- > Leerlingen worden vaardig in het luisteren naar en interpreteren van muziek.
- > Leerlingen kunnen doelmatig en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur.
- > Leerlingen kunnen reflecteren op de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding.
- > Leerlingen kunnen muziek componeren en improviseren op instrumenten en op basis van digitale muziekgegevens.
- > Leerlingen kunnen een (buiten)-muzikaal gegeven met behulp van instrumenten of de stem aanvullen, variëren of als geheel vormgeven.
- > Leerlingen kunnen een presentatie over muziek volgen en verwerken.

> Leerlingen kunnen met eigen woorden betekenissen en functies van muziek aangeven, zo mogelijk met verwijzing naar muzikale aspecten en associaties met buitenmuzikale gegevens.

Aansluiting op kerndoelen

De projectdoelen voldoen volgens de leerkracht aan de kerndoelen en eindtermen voor het vso-zmok betreffende muziek.

Korte lesinhoud

De leerlingen maken in groepen een storyboard waarin wordt aangegeven waar de bijbehorende muziek moet komen. Vervolgens verdelen zij de taken (filmen, storyboard bijhouden, passende muziek zoeken/maken). Er worden beelden gemaakt van de ruimtes in en om school, van leerlingen die een instrument bespelen en van leerlingen die op de computer aan het werk zijn met muziksamplerprogramma's. Omdat er geen budget is om registraties te betalen, werken de leerlingen met demoversies van dit soort programma's (bijv. Mixx van Linux). Het gevolg is dat de gemaakte muziek niet kan worden opgeslagen en verwerkt in de uiteindelijke film. Het eindresultaat is een compilatie van beelden en geselecteerde muziek van de verschillende groepen. Eén leerling (ondersteund door de leerkracht) maakt de compilatie met behulp van de programma's Movie Maker en PowerPoint.

Voorkennis en vaardigheden

Gevoelsbeleving is een moeilijk punt bij de doelgroep vso-zmok. Door beelden van de school en de favoriete muziek van de leerlingen te combineren, wordt daar toch een beroep op gedaan.

De digitale beleving onder de leerlingen is sterk. Met muziek op school hebben de leerlingen pas enkele maanden ervaring.

Benodigheden

Multimedia computer, cd-rom, digitale fotocamera met videomogelijkheid, muziksamplerprogramma, videobewerkingsprogramma, presentatiesoftware

Vorbereiding en begeleiding

Het uitproberen van bewerkingsprogramma's en het toepassen van ICT in de muzieklessen, neemt veel voorbereidingstijd in beslag. Er is ondersteuning door de ICT-docent. De leerkracht stuurt de leerlingen via gidsende uitspraken bij het maken van het storyboard. Ook stuurt hij bij de taakverdeling en coacht hij de leerlingen tijdens het filmen.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

> De leerlingen maken een storyboard, filmen en zorgen voor de muziek bij de beelden.

Toetsing/Evaluatie

Het eindresultaat is een 11 minuten durende film, die in de groepen wordt bekeken en besproken. De ICT-bewerkings- en die geen plek konden krijgen in de film, worden apart bekeken, waarbij de bijzonderheden qua stijl en muziek worden benoemd.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=10265>

Afscheidsmusical

Leerlingen van groep 8 ontwerpen voor de afscheidsmusical een poster en uitnodigingen in de sfeer van de musical. Daarnaast maken ze twee dia's voor een PowerPoint-presentatie, ter ondersteuning van het decor, en een film die onderdeel uitmaakt van de musical.

Vakgebied

Muziek, film, theater, digitale vormgeving, Nederlandse taal, werken volgens plan, techniek

Doelgroep

PO, groep 8

Lesduur

6 lessen van 75 minuten en huiswerk

School

Basisschool de Mariënborn
Plaats: Oosterbeek
Leerkracht: Nina Jongedijk
mariëbornschool@hetnet.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen maken kennis met vormgeven door te werken met programma's als Powerpoint, Word en Paint.
- > Leerlingen kunnen eigen ideeën uitdrukken.
- > Leerlingen kunnen een selectie maken uit de vele mogelijkheden die de pc biedt.
- > Leerlingen kunnen keuzes maken (door te ontdekken dat niet alles bruikbaar is).

Aansluiting op kerndoelen

54, 55

Korte lesinhoud

In het kader van team teaching verzorgt de leerkracht van een andere groep, tevens ICT-er, zes lessen over de mogelijkheden van Paint, Word en PowerPoint. De leerlingen krijgen de ruimte om de programma's ook zelf te verkennen. De opdracht om een poster en twee dia's te maken, wordt meer in detail uitgelegd. De kinderen werken in tweetallen. Bij hun ontwerp houden ze rekening met de functie die affiches hebben. Naast illustra-

ties van internet kunnen de leerlingen foto's gebruiken die zij zelf gemaakt hebben met een digitale camera.

Vorkennis en vaardigheden

Leerlingen kennen de beginselen van PowerPoint (lessen vanaf groep 6). Ervaring met vormgeven is niet noodzakelijk. Wel hebben sommigen al eerder werkstukken in PowerPoint opgemaakt. Bij het vormen van de tweetallen zijn steeds een ervaren en minder ervaren leerling bij elkaar gebracht.

Benodigheden

Internet, digitale fotocamera, presentatiesoftware, scanner, tekstverwerker, tekenprogramma

Vorbereiding en begeleiding

Voor elke les maken de leerkracht en de ICT-er een lesopzet. De inhoud is afhankelijk van de vorderingen tijdens de voorgaande les. Iedere les wordt met de kinderen kort geëvalueerd. Bij gebrek aan voldoende computers op school, werken de leerlingen voornamelijk thuis aan hun poster en aan de dia. Ze leren hoe ze de bestanden kunnen versturen en opslaan. Kinderen die er niet thuis aan kunnen werken, krijgen de gelegenheid dat op op school te doen.

TIP: niet bang zijn als leerkracht.

Leerkrachten vinden ICT-toepassingen zelf vaak moeilijk en denken dat dit ook geldt voor de kinderen. Dit blijkt niet waar: leerlingen weten vaak al heel veel.

Werkvormen

Werkstuk

Opdrachten

- > Tweetallen maken, goed opletten bij de les over de verschillende programma's.
- > Verkennen van de programma's.
- > Brainstormen over het thema, digitale foto's maken en plaatjes zoeken op internet, indeling maken voor de poster.
- > Klassikaal evalueren, poster opmaken en van tekst voorzien, poster uitprinten.

Toetsing/Evaluatie

De posters worden in de klas besproken op punten als leesbaarheid van de tekst en de manier waarop elementen uit de musical zijn vertaald in beeld of tekst. De leerkracht kiest de beste uit. Dit is meestal niet de poster die helemaal vol staat met plaatjes en WordArt, maar een rustige poster met een aansprekende achtergrond. Een grafisch ontwerper helpt de winnende poster te maken tot een professioneel eindproduct. De andere posters worden geprint en in school opgehangen. Daarnaast worden er uitnodigingen gemaakt van de winnende poster.

De dia's (een foto van ieder kind als baby en als twaalfjarige) worden aan elkaar geplakt en getoond tijdens de inloop van de musical.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8207>

Dierenfantasie

Leerlingen bedenken een stripverhaal met in de hoofdrol zelfgemaakte (fictieve) dieren van papier-maché. Ze leggen het verhaal digitaal vast en verwerken de foto's in een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Nederlandse taal, nieuwe media, handvaardigheid, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 8

Lesduur

11 lessen à 45 minuten

School

RKBS De Nobelaer, Oude Tonge
Leerkracht: Adrie Rijk
info@kbsnobelaer.nl
www.kbsnobelaer.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn in staat de eigen fantasie en creativiteit te gebruiken.
- > Leerlingen kunnen samenwerken.
- > Leerlingen kunnen opkomen voor zichzelf.
- > Leerlingen kunnen zich inleven in (de mening van) een ander.
- > Leerlingen kunnen werken met PowerPoint.

Aansluiting op kerndoelen

54, 55

Korte lesinhoud

De leerlingen besteden individueel 5 lessen aan het maken van hun dieren. Daarna worden ze in groepjes van ongeveer 5 leerlingen ingedeeld. Samen bedenken ze tijdens 1 les een verhaal met maximaal tien scènes; ze tekenen en schrijven deze uit. De dieren worden opgesteld; de scènes gefotografeerd. Dit duurt een hele middag. In 2 lessen maken de leerlingen kennis met PowerPoint en verwerken zij de foto's in een presentatie.

Voorkennis en vaardigheden

De kinderen hebben kennis van Word, Paint en internet en bezitten bepaalde basisvaardigheden voor het werken met computerprogramma's. PowerPoint blijkt snel te worden opgepikt.

Benodigheden

Digitale fotocamera, presentatiesoftware, computer

Vorbereiding en begeleiding

Handvaardigheidsoopdracht bedenken en begeleiden.
Instructie PowerPoint schrijven en uitvoeren.
Organiseren van de fotografiesessies in groepjes.
Foto's van de camera op de computer zetten.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Oopdrachten

- > Maak een dier van papier-maché, verf en vernis het dier.
- > Bedenk een verhaal met maximaal tien scènes. Luister naar, en houd rekening met elkaars ideeën.
- > Fotografeer de scènes.
- > Maak een PowerPoint-presentatie waarin beeld en tekst samenkomen.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen worden niet getoetst. De evaluatie vindt plaats tijdens de presentatie in de klas met behulp van de beamer.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11261>

Digitaal volgen we het allemaal

Leerlingen van groep 7 en 8 maken wekelijks foto's van de nieuwbouw van de school. Ze plaatsen de foto's en begeleidende tekst op een weblog.

Vakgebied

Nederlandse taal, nieuwe media, fotografie, werken volgens plan, techniek

Doelgroep

PO, groep 7/8

Lesduur

De doorlooptijd van het project is ongeveer 10 maanden

School

Basisschool De Oostpoort, Delft
Leerkracht: Bettie Verbeek
oostpoort@laurentiusstichting.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn in staat kritisch waar te nemen.
- > Leerlingen kunnen omgaan met de digitale camera.
- > Leerlingen kunnen teksten en foto's plaatsen op een weblog.

Aansluiting op kerndoelen

54, 55

Korte lesinhoud

De leerlingen krijgen een algemene introductie over het gebruik van de digitale camera (aandacht voor techniek, licht etc.) In groepjes van twee maken de leerlingen vervolgens wekelijks foto's van de vorderingen van de nieuwbouw. Ze dienen rekening te houden met de foto's die hun voorgangers inmiddels hebben gemaakt.

Wekelijks kiezen en printen de leerlingen de mooiste foto van de week. Die wordt met begeleidende tekst in de hal van beide locaties gehangen. Zo groeit een tentoonstelling.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet vereist.

Benodigheden

Internet, multimedia computer, digitale fotocamera, kleurenprinter

Vorbereiding en begeleiding

De groepsleerkracht legt in een kringgesprek het plan voor. De kinderen brengen eigen ideeën in. De leerkracht geeft instructies over het omgaan met de digitale camera en over het vullen van de weblog. De teksten op de weblog worden gecontroleerd op inhoud en spelling en waar nodig gecorrigeerd.

Er wordt een schema gemaakt voor het maken van de foto's. De leerlingen gaan op de fiets naar het bouwterrein, onder begeleiding van een leerkracht.

Werkvormen

Individueel en groepswerk

Opdrachten

- > Zie Korte lesinhoud.

Toetsing/ Evaluatie

Dit plan past goed in het Jenaplan-onderwijs. 'Landschap en omgeving' en 'Communicatie' zijn twee belangrijke leergebieden.

De uitvoering is in dit geval wat mager. Degene die het plan bedacht, voerde het zelf niet uit en kreeg weinig draagvlak. Het oorspronkelijke idee om interviews (met buurtbewoners, werklui etc.) en andere inhoudelijke teksten te plaatsen op de weblog, is daardoor niet van de grond gekomen.

De leerlingen zijn niet getoetst. De foto's zijn behalve op de weblog ook opgenomen in een boek voor de officiële opening van de nieuwbouw.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=7433>

Drents Klankwoordenboek

Leerlingen van groep 7 maken een klankwoordenboek voor de schoolwebsite. Bij opa's, oma's en anderen gaan ze op zoek naar authentieke Drentse woorden die worden verwerkt in een PowerPoint-presentatie.

Vakgebied

Nederlandse taal, samenleving, geschiedenis, natuuronderwijs

Doelgroep

PO, groep 7

Lesduur

In de startweek 2 uur, daarna 15 minuten per week.
Het betreft een individuele opdracht.
Bespreken gebeurt tussen de bedrijven door.

School

OBS De Anwende, Aalden
Leerkracht: Jannie van der Weide
info@anwende.nl
www.anwende.nl
http://www.anwende.nl/drents_klankwoordenboek.htm

Leerdoelen

- > Leerlingen raken vertrouwd met de taal die in de omgeving wordt gesproken.
- > Leerlingen kunnen een digitaal product tot stand brengen waarin woord, beeld en geluid samenkomen.

Aansluiting op kerndoelen

2, 55, 56

Korte lesinhoud

In de eigen omgeving, buiten schooltijd, gaan de kinderen op zoek naar 'echte' Drentse woorden. Op school zoeken ze op internet illustraties hierbij. De kinderen bedenken zelf toelichtende zinnen en spreken de woorden en de toelichtende zinnen via de computer in.

Vorkennis en vaardigheden

Weinig kinderen in de klas spreken nog echt Drents. Voor het project is dit ook niet nodig. Andere vaardigheden dan 'durven vragen' en 'kunnen noteren' (volgens de spelling van opa's, oma's en andere 'leveranciers' van woorden) zijn niet vereist. Het inspreken van de Drentse woorden en zinnen is gedaan door kinderen met de beste Drentse klank.

Benodigheden

Tekstverwerker, internet, multimedia computer, presentatiesoftware

Voorbereiding en begeleiding

Het project vereist weinig voorbereiding; de leerlingen gaan in hun vrije tijd op zoek naar woorden. Om te voorkomen dat het project te breed wordt, is het verstandig vooraf een aantal categorieën op te stellen (voor dit project is gekozen voor: dieren, eten en kleding). Daarnaast is het zinvol woorden te kiezen waarbij illustraties te vinden zijn. Bij de verwerking van alles wat verzameld is tot een PowerPoint-presentatie is de bovenschools ICT-er betrokken.

Werkvormen

Individueel en groepswerk

Opdrachten

- > Verzamel Drentse woorden.
- > Zoek daar illustraties bij.

Toetsing/evaluatie

Het werk van de leerlingen is niet getoetst, wel geëvalueerd. Het was een leerzame, uitdagende en leuke manier van werken. De kinderen kwamen met complete versjes, gedichten en woorden die nauwelijks nog worden gebruikt. Zelfs de asielzoekerkinderen in de klas kwamen met oude woorden, die ze hadden opgezocht in boekjes.

GrassRoots

http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11510

Een muziekfilmpje maken

Leerlingen van groep 7 stellen elke week een top 5 samen van hun favoriete muziek. Bij elke hit wordt door een groepje leerlingen een passend achtergronddecor gezocht. De eindresultaten worden aan elkaar gepresenteerd via een beamerprojectie.

Vakgebied

Muziek, expressie

Doelgroep

PO bovenbouw

Lesduur

2 tot 3 uur

School

Basisschool de Schakel, Vogelwaarde (Zld)
Leerkracht: Herman Arends
deschakel@de-linie.nl
www.deschakel-vogelwaarde.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen kenmerken en karaktereigenschappen toekennen aan muziekstukken en beelden.
- > Leerlingen kunnen verbindingen leggen tussen beeld en muziek.
- > Leerlingen kunnen hun eigen gevoelens en ervaringen verbinden met beeld en muziek.

Aansluiting op kerndoelen

54 en 55

Korte lesinhoud

Via een wekelijkse poll kiezen de leerlingen van groep 7 de vijf populairste hits van die week. Elke leerling kiest vervolgens bij welk nummer hij/zij een 'muziekfilmpje' wil maken. Zo ontstaan vijf groepen. Na de groepsindeling gaan de vijf groepen in het computerlokaal aan de slag met Media Player. Eerst worden alle mogelijkheden van de 'visualisaties' bekeken. De best passende worden uitgezocht en uitgetoond bij de muziek. Het is de bedoeling dat er in het groepje overeenstemming wordt bereikt over het uiteindelijk best passende filmpje. Deze presenteren ze dan aan elkaar in de aula op het grote scherm.

Vorkennis en vaardigheden

De leerlingen moeten een muzieknummer via Windows Media Player kunnen afspelen en er visualisaties bij kunnen kiezen.

Benodigheden

Voldoende pc's met WMP voor de leerlingenaantallen; beschikking over (archief van) verkiesbare muzieknummers. Voor de presentatie een beamerinstallatie.

Vorbereiding en begeleiding

De verkiezing organiseren: zoeken naar een systeem waarmee alle leerlingen op een (beschikbaar!) favoriet muzieknummer kunnen stemmen. Een groepsindeling organiseren waarbij leerlingen kunnen kiezen terwijl tegelijkertijd de groepsgroottes hanteerbaar blijven. Het werken in groepjes met de computer voorbereiden (plaats, manier waarop (wel/niet verspreid, zorgen dat leerlingen elkaar niet storen), organiseren van toezicht en begeleiding). Zoeken naar een manier waarop de groepsresultaten gebundeld kunnen worden en overgeheveld naar de beamerpresentatie.

Werkvormen

open opdracht, groepspresentaties

Opdrachten

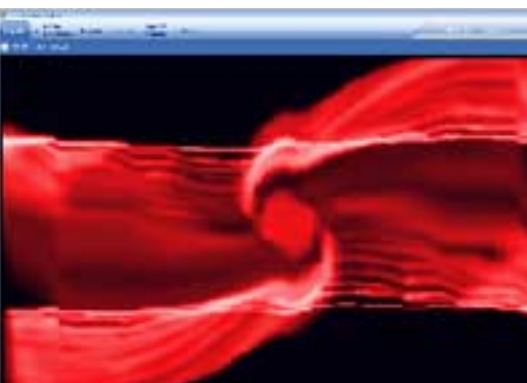
- > Kies de visualisatie van WMP die jullie groepje het beste vindt passen bij het uitverkoren muziekstuk. Geef argumenten waarom jullie groep tot deze keuze komt.

Toetsing

Bij de presentatie wordt gelet op een onderbouwing van de groepskeuze en hier wordt zonodig naar gevraagd.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=12050>

Fotografieproject De Tijd

Bovenbouwleerlingen maken digitale foto's, die op een abstracte manier het thema 'De Tijd' verbeelden. Na een minimale bewerking via de computer, worden de foto's uitvergroet en tentoongesteld.

Vakgebied

Fotografie, beeldende vorming, techniek, nieuwe media, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 7/8

Lesduur

2 uur

School

De Driemaster Alkmaar, Alkmaar
Leerkracht: Rob Komen
r.komen@hccnet.nl
www.driemasteralkmaar.nl
www.robkomen.nl (met foto's en werkboek)

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen omgaan met een digitale camera.
- > Leerlingen kunnen diverse standpunten (dichtbij, hoog, laag) toepassen.
- > Leerlingen kunnen omgaan met een digitaal fotobewerkingsprogramma.
- > Leerlingen kunnen met inzicht kijken naar het werk van andere fotografen.
- > Leerlingen kunnen op een kunstzinnige manier kijken naar de werkelijkheid.
- > Leerlingen kunnen eigen keuzes verantwoorden.
- > Leerlingen ervaren hoe het is om een expositie te bezoeken.

Aansluiting op kerndoelen

2, 54, 55

Korte lesinhoud

In klassengesprekken wordt het thema geïntroduceerd, waarbij de leerlingen zelf ontdekken hoe ze 'De Tijd' kunnen fotograferen. De leerkracht biedt een lesbrief aan met relevante opnametechnieken en standpunten. Ook het gratis programma

PhotoPhiltre waarmee de leerlingen de foto's bewerken, komt aan bod. Een professionele fotograaf verzorgt een gastles over zijn vakgebied en geeft richtlijnen voor het slagen van het project.

Vorkennis en vaardigheden

Bij voorkeur uit te voeren in de bovenbouw, vanwege het abstracte karakter van de uitwerking van het thema.

Benodigheden

Digitale fotocamera, gratis fotobewerkingsprogramma Photo Philtre, internet, tekenprogramma.

Vorbereiding en begeleiding

De voorbereiding bestaat uit het zoeken naar een expositiemogelijkheid, het onderzoeken van de diverse presentatiemogelijkheden (foto's op foamboard, €800) en het vergelijken van de kosten van het uitvergroten van foto's (€500). De foto's worden uitvergroet tot 50 x 75 cm (bij 1 foto) of 30 x 45 cm (bij 2 foto's). De leerlingen maken de foto's voornamelijk in hun eigen tijd, met een camera van thuis. Begeleiding op dit onderdeel door de leerkracht blijkt niet nodig.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Maak 1 of 2 digitale foto's die op een abstracte manier het thema 'De Tijd' verbeelden.
- > Maak de foto (met het gratis programma PhotoPhiltre) zwart-wit en maak eventueel een beelduitsnede. Pas verder geen 'artistieke omvormingen' toe.
- > Geef een korte toelichting bij het gekozen beeld, het standpunt en de uitsnede.

Als de foto in kleur blijft, moet dat een

nadrukkelijke functie hebben. (Het complete werkboek is te vinden op www.robkomen.nl)

Toetsing/Evaluatie

De leerkracht, de fotograaf die de gastles gaf, en iemand van de tentoonstellingscommissie van theater De Vest, bekijken de foto's op originaliteit en kwaliteit. De leerlingen krijgen geen cijfer; in een evaluatie wordt de leerlingen gevraagd naar hun eigen mening over hun werk en worden complimenten uitgedeeld "Want daar groeien ze het meest van", aldus de leerkracht, die verder stelt: "Wees enthousiast en kritisch. Leg de lat hoog. Houd je het simpel, dan kom je nergens". De foto's zijn in het kader van het project tentoongesteld in theater De Vest in Alkmaar en worden de komende tijd ook op andere plekken geëxposeerd (onder meer in het Provinciehuis Noord-Holland).

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8215>

Kijk op Kunst(enaars)

Kinderen doen onderzoek naar kunstenaars en hun kunst en presenteren hun bevindingen in PowerPoint. De leerlingen maken een keuze voor een kunstenaar en houden een fictief interview met hem/haar. Van dit fictieve interview (met een medeleerling) maken zij een filmpje. Op beeldend gebied maken de leerlingen een kijkdoos en een kunstwerk.

Vakgebied

Beeldende kunst, nieuwe media, samenleving, Nederlandse taal, handvaardigheid

Doelgroep

PO, groep 8

Lesduur

30 uur (10 weken lang 3 uur per week)

School

KBS De Wegwijzer, Woerden

Leerkracht: Cécile Collast

directie@bs-wegwijzerwoerden.nl;

kolibries6@hotmail.com

www.bs-wegwijzerwoerden.nl

Het project, de presentaties, de evaluatievragen en de reacties van de leerlingen zijn te vinden onder groepen > groep 8 > Kunstproject. Foto's staan in het fotoboek van groep 8.

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen beschouwend kijken naar verschillende kunstenaars en hun kunstwerken.
- > Leerlingen kunnen ICT-vaardigheden toepassen.
- > Leerlingen kunnen vakoverstijgend bezig zijn met vele vakken en kerndoelen.

Aansluiting op kerndoelen

1 t/m 6, 54, 55, 56

Korte lesinhoud

De leerkracht geeft een toelichting op het totaalproject (Wat zijn kunstenaars? Ken je er een paar?). De kinderen vormen zelf groepjes van 2 of 3 personen. Er worden vijf opdrachten aangeboden. De leerlingen voeren de opdrachten uit tijdens de creatieve vakken (handvaardigheid, tekenen) en tijdens de uren zelfstandig werken.

Vorkennis en vaardigheden

Ieder kind voert het project op z'n eigen niveau uit. De basisvaardigheden met betrekking tot Word en zoeken op internet zijn op school al aangeleerd. In het kader van dit project legt de leerkracht de basisbeginselen van PowerPoint en de digitale videocamera uit. In de praktijk blijkt dat leerlingen elkaar ook veel uitleggen.

Benodigheden

Presentatiesoftware, digitale fotocamera, digitale videocamera, statief, microfoon, internet en e-mail

Vorbereiding en begeleiding

Een grondige voorbereiding is bij dit omvangrijke project belangrijk. De leerkracht moet goed weten waar hij/zij heen wil, anders kan het project door het enthousiasme van de leerlingen steeds breder worden. Alle benodigde materialen moeten tijdig aanwezig zijn. De groepsleerkracht begeleidt het hele project.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Zoek informatie op internet en in de bibliotheek over de levensloop en het werk van de gekozen kunstenaar.
- > Beschouw een aantal werken met de kunstrijkaart. Vraag een museummedewerker wat hij/zij het mooiste werk van de betreffende kunstenaar vindt en waarom.
- > Verwerk deze informatie in een PowerPointpresentatie en presenteer deze aan het einde van het project aan de groep.
- > Maak een kijkdoos waardoor je de wereld en de werken van de kunstenaar kunt bekijken en maak hier een foto van voor de PowerPoint-presentatie.
- > Schilder/maak een kunstwerk van de kunstenaar na.
- > Verzin een interview met de kunstenaar. Schrijf dit op en voer het, staand voor een nagemaakt werk van de kunstenaar, uit in een rollenspel (graag verkleed). Film het interview met een digitale videocamera.

Toetsing/evaluatie

Beoordeling per groepje door de leerkracht, waarbij rekening wordt gehouden met individueel niveau en inzet. Daarnaast een evaluatie met de kinderen aan de hand van een evaluatieformulier. Het project spreekt de meeste kinderen aan, doordat er voor ieder wat wils in zit. Het maken van de PowerPoint-presentatie is favoriet. Een aantal kinderen is zich achteraf meer bewust van wat kunst is/ heeft er meer interesse voor gekregen.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11534>

Dit is onze kijkdoos.

Kinderreclame

Kinderen van groep 7 en 8 bedenken een script voor een reclamespot en gaan met de digitale videocamera op pad om hiervoor beelden te maken. De leerkracht monteert de filmpjes.

Vakgebied

Film, Nederlandse taal, nieuwe media, techniek, gezond en redzaam gedrag

Doelgroep

PO, groep 7/8

Lesduur

1 uur klassikale introductie
1 uur voorbereiding per groep (na schooltijd, door leerkracht en leerlingen)
1 uur filmen per groep (na schooltijd, door leerkracht en leerlingen)
1 uur montage per film (na schooltijd, door leerkracht)

School

OBS Meester Neuteboom, Stadskanaal
Leerkracht: Peter Vermeij
neuteboom@picto.nl
www.neuteboom.picto.nl
<http://www.neuteboom.picto.nl/film/alle%20reclames%202005.wmv>

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen bewust kijken naar reclame.
- > Leerlingen krijgen inzicht in de manier waarop een 'film' in elkaar steekt en in aspecten die bij het maken van een film komen kijken.
- > Leerlingen kunnen omgaan met de digitale videocamera en met bijbehorende perspectieven.
- > Leerlingen kunnen met plezier samenwerken aan een gezamenlijk doel.
- > Leerlingen zijn bezig met taal.

Aansluiting op kerndoelen

5, 54, 55

Korte lesinhoud

Na een algemene introductie, bedenken de leerlingen in groepjes een verhaal en maken zij een draaiboek met tekeningen van de scènes. Nadat de leerkracht verhaal en draaiboek heeft goedgekeurd, geeft hij per groep een instructie over hoe er kan worden gefilmd. De leerlingen gaan de school uit om te filmen. Nadat de reclame is gemaakt, bewerkt de leerkracht deze op de pc (met Pinnacle Studio 9.4). Het eindresultaat wordt gebrand op cd (SVCD)/dvd.

Vorkennis en vaardigheden

De leerlingen hebben geen specifieke voorkennis of vaardigheden nodig. De leerkracht moet kunnen omgaan met de camera en het videobewerkingsprogramma.

Benodigheden

Multimedia computer, digitale videocamera, evt. digitale fotocamera, videobewerkingsprogramma

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht bereidt een klassikale introductie voor (reclames bekijken; opbouw, boodschap en effect van reclamefilms bespreken) en biedt die de klas aan binnen schooltijd. Hij legt de werking van de videocamera uit. Met iedere groep afzonderlijk bespreekt de leerkracht de uitvoerbaarheid van het gemaakte verhaal en draaiboek en hij gaat mee als de leerlingen gaan filmen. Dit gebeurt allemaal buiten schooltijd. Voor het camerawerk (korte shots!) en het filmen vanuit verschillende perspectieven, bleek veel aandacht nodig.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Maak een duidelijke opzet, zodat de leerkracht kan beoordelen of het idee uitvoerbaar is.
- > Zoek een locatie om te filmen (binnen een straal van 15 km rond de school). Zorg ervoor dat betrokkenen op de locatie op de hoogte zijn van wat er gaat gebeuren.
- > Zorg voor de kleding/accessoires die nodig zijn in het filmpje.
- > Maak de beelden.

Toetsing/Evaluatie

Hoewel de mate van voorbereiding per groep verschilt, zijn de leerlingen enthousiast en komen ze met originele ideeën. Ze worden niet getoetst achteraf, maar beoordelen ze wel elkaars werk. De films worden ook gepresenteerd aan de ouders.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8888>

Lego-sprookje in film

Leerlingen maken een animatiefilmpje waarin Lego- en/of Playmobil-poppetjes een korte scène uit een sprookje van Andersen uitbeelden. Het project is de digitale verwerking van een bezoek dat de leerlingen brachten aan een voorstelling door een verhalenverteller en een strijkkwartet (Stichting Vertellus).

Vakgebied

Nederlandse taal, drama, muziek, film (animatie), techniek, werken volgens plan

Doelgroep

PO, groep 6/7/8

Lesduur

6 uur (incl. voorstelling)

School

De Kromme Akkers, Garnwerd
Leerkracht: Dineke Tempel
kromme_akkers@xs4all.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen verwerven kennis over de fenomenen 'verhalen vertellen' en 'strijkkwartet'.
- > Leerlingen kunnen omgaan met een digitale fotocamera als hulpmiddel om foto's te verwerken en te presenteren.
- > Leerlingen kunnen digitale foto's bewerken tot een filmpje m.b.v. het programma 'Flash'.

Aansluiting op kerndoelen

1, 54, 56

Korte lesinhoud

Een week voor de voorstelling introduceert de leerkracht het project. De leerlingen verdiepen zich vervolgens in leven en werken van Hans Christian Andersen door te zoeken naar informatie op internet.

Tijdens de muzikles worden fragmenten beluisterd van instrumenten die in de voorstelling voorkomen. De kinderen zoeken op internet naar informatie over 'het strijkkwartet'.

De kinderen krijgen de opdracht drie belangrijke scènes uit de voorstelling uit te beelden. Hiervoor maken zij tijdens de

voorstelling foto's met een digitale camera. De foto's fungeren als geheugensteuntje bij het uitbeelden de scènes met Lego en/of Playmobil. Van tevoren denken de leerlingen goed na over de opeenvolgende houdingen die de verschillende figuren moeten aannemen om uiteindelijk de vereiste beweging te verkrijgen. Van de verschillende opstellingen maken ze foto's, die ze in Flash tot een filmpje smeden. De muziek uit de voorstelling wordt eronder gezet. De drie filmpjes worden weggeschreven op cd.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke voorkennis en vaardigheden zijn niet nodig.

Benodigheden

Digitale fotocamera, statief, presentatiesoftware, computers die Flash aankunnen

Vorbereiding en begeleiding

Stichting Vertellus stelt een digitale camera beschikbaar en een handleiding geschreven op het niveau van de leerlingen. De school bedenkt de verdere invulling (gebruikmaken van Lego en Playmobil)

Twee wizzkids van 15 jaar verzorgen een gastles over het werken met Flash.

De technische realisatie wordt begeleid door de ICT-er van school.

Werkvormen

Klassikaal (voorstelling, camera-instructie) en groepswork (foto's maken, scènes bouwen, filmpje maken).

Opdrachten

Zie Lesinhoud.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen hebben met veel enthousiasme gewerkt. Toen kinderen zagen hoe de foto's met Flash (Macromedia Flash Mx 2004) tot een filmpje werden gekoppeld, noemden ze dat toveren!

Leerpunten waren o.a. dat een statief bij het maken van de foto's noodzakelijk is en dat kleine veranderingen in de lichtval op het Lego-tafereel van invloed zijn op de beeldkwaliteit.

Het project is in een kringgesprek met de kinderen en in een teamvergadering geëvalueerd. De filmpjes zijn tijdens de kinderboekenmarkt op school gepresenteerd voor ouders en belangstellenden.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8688>

Museumdans

Leerlingen van groep 7 volgen een museumles over dans en brengen door middel van video's, foto's en tekst, verslag uit op de schoolwebsite.

Vakgebied

Muziek, dans, samenleving, Nederlandse taal

Doelgroep

PO, groep 7

Lesduur

3 uur

School

RK Basisschool De Fontein, Den Haag
Leerkracht: Leo van Rutten
lvrutten@fontein.nl
www.fontein.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen verwerven kennis over muziekinstrumenten en dansvormen.
- > Leerlingen kunnen op locatie verslagleggen d.m.v. foto's en video.
- > Leerlingen kunnen op school verslagleggen d.m.v. tekeningen en opstel.

Aansluiting op kerndoelen

8, 54

Korte lesinhoud

Aan de hand van lesmateriaal van het Gemeentemuseum Den Haag, wordt de groep op school voorbereid op het bezoek. In het museum maken de leerkracht en een aantal leerlingen foto's en korte videofilmjes van hun eigen danspresentaties. Terug op school schrijven de kinderen een verslag en maken ze tekeningen.

Samen met de leerkracht kiezen de leerlingen welke foto's, filmpjes, tekeningen en verslagen op de website worden geplaatst. De schrijvers van de 'winnende' verslagen typen hun tekst in Word.

Voorkennis en vaardigheden

De leerlingen moeten kunnen tekstverwerken in Word. De leerkracht beveelt aan dat leerlingen zelfstandig op de website kunnen werken (op De Fontein was dit niet het geval).

Benodigheden

Tekstverwerker, digitale fotocamera (met videomogelijkheid), digitale videocamera, scanner, internet

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht behandelt lesmateriaal van het Gemeentemuseum Den Haag (1/2 uur). Hij begeleidt de helft van de groep in het museum (2 uur). De andere helft wordt begeleid door een ouder. De leerkracht helpt een keuze maken uit het gemaakte materiaal en plaatst dat op de website (3 uur)

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Filmpjes en foto's maken in het museum (niet alle leerlingen).
- > Een verslag en tekening maken op school.

Toetsing/Evaluatie

De leerlingen zijn niet getoetst. Wel is het project in de klas nabesproken.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8046>

Tweede Wereldoorlog in Sintjohannesga

Kinderen van groep 7 en 8 zoeken in hun eigen omgeving naar tastbare overblijfselen van, of plekken die refereren aan, de Tweede Wereldoorlog. Hun bevindingen presenteren ze op een website.

Vakgebied

Geschiedenis, Nederlandse taal, samenleving, nieuwe media

Doelgroep

PO, groep 7/8

Lesduur

12 uur, waarvan 3 besteed aan ICT-instructie. De lessen zijn ondergebracht bij geschiedenis en biologie (na een bezoek aan een natuurgebied waar in de oorlog een vliegtuig is neergestort, is meteen aandacht besteed aan biologie).

School

de Trieme, Sintjohannesga
Leerkracht: Willem Ytsma
trieme@castel.nl
www.detrieme.nl
mediatheek.thinkquest.nl/~jrbo37/

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen samenwerken.
 - > Leerlingen kunnen het eigen werk presenteren.
 - > Leerlingen zijn in staat elkaar te corrigeren en te beoordelen. Zij kunnen feedback geven en ontvangen.
- Leerdoelen taalontwikkeling:*
- > Leerlingen kunnen een interview afnemen.
 - > Leerlingen kunnen specifieke informatie behandelen en verwerken m.b.v. kernwoorden.
 - > Leerlingen kunnen tekst koppelen aan beeld.
 - > Leerlingen kunnen werken met PowerPoint en Frontpage.

Aansluiting op kerndoelen

1, 2, 3, 8, 51, 52, 54, 55

Korte lesinhoud

Iemand die de Tweede Wereldoorlog zelf heeft meegemaakt, vertelt in de klas over zijn/haar ervaringen. Kinderen kunnen vragen stellen.

De leerkracht legt de achtergronden van de oorlog in een groepsbespreking uit (m.b.v. beamer en tv).

Na een klassikale les over het gebruik van PowerPoint en Frontpage maken de kinderen in groepen van vier een informatieve webpagina.

Vorkennis en vaardigheden

Geen specifieke eisen. Nodig zijn de voorkennis en vaardigheden die van leerlingen van groep 7/8 verwacht mogen worden.

Benodigdheden

Tekstverwerker, presentatiesoftware, voldoende digitale fotocamera's voor de kinderen om mee te nemen naar hun interview, internet, beamer.

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht verzorgt een groepsbespreking over de achtergronden van de Tweede Wereldoorlog en een instructie over de presentatiesoftware. Verder hebben de leerlingen veel in eigen tijd gedaan. De meeste interviews vonden bijvoorbeeld op woensdagmiddag plaats (waardoor de leerlingen allemaal tegelijk de digitale camera nodig hadden).

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > De leerlingen zoeken zelfstandig informatie over de Tweede Wereldoorlog in hun regio. Ze interviewen iemand die de oorlog heeft meegemaakt. Van hun bevindingen maken ze met de tekstverwerker een verslag.
- > Ze maken/zoeken zelf foto's.
- > In de groep worden alle foto's en teksten beoordeeld en gekoppeld aan de website.

Toetsing

De leerlingen hebben vier weken de tijd om hun presentatie te maken. Het eindproduct moet voldoen aan de eisen van netheid en moet een aantal elementen bevatten, zoals tekeningen, foto's en interviews.

De kinderen hebben met veel plezier aan het project gewerkt. De leerkracht noemt het 'prachtig, veelomvattend onderwijs'. De resultaten zijn van een uitstekende kwaliteit. De presentatie via een website is een groot succes. Nog aantrekkelijker wordt het wanneer de site ook bewegend beeld en geluid kan bevatten.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=8631>

CD schoolkoor

De leden van het schoolkoor werken liedteksten uit, zingen een cd in en ontwerpen een cd-hoes.

Vakgebied

Muziek, tekenen, Nederlandse taal

Doelgroep

PO, groep 5 t/m 8
(50 leerlingen)

Lesduur

2 uur

School

OBS De Meent, Hengelo
Leerkracht: Wim Derking
wderking@xs4all.nl
www.obs-demeent.nl

GrassRoots op De Meent:

http://www.obs-demeent.nl/?pagina_rg={F847BCE4-0BA7-4003-AD3B-1063301DE77A}

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen omgaan met Word.
- > Leerlingen kunnen (een cd-hoes) ontwerpen en tekenen.

Aansluiting op kerndoelen

54

Korte lesinhoud

De repetities van het schoolkoor vinden grotendeels buiten schooltijd plaats. Een keer per week mogen de leden een kwartier lestijd missen voor deze repetities. De opnamen voor de cd worden gemaakt tijdens een optreden buiten schooltijd.

Enkele kinderen werken de liedteksten op school uit in Word. Tijdens de tekenles maken alle koorleden hun persoonlijke cd-hoes. Enkele daarvan worden gescand en afgedrukt om te fungeren als hoes voor de weggeefexemplaren.

Voorkennis en vaardigheden

Muzikale en tekenvaardigheden die van koorleden uit deze groepen mogen worden verwacht.

Benodigheden

Tekstverwerker, scanner, cassettedeck

Vorbereiding en begeleiding

De leerkracht begeleidt het koor op het keyboard. Een collega neemt de liedjes op op een cassettedeck en zet de opnames om in WAV- en MP3-bestanden. De bestanden worden op de website geplaatst. De ICT-er zorgt voor het branden van cd's.

Werkvormen

Individueel en groepswork

Opdrachten

- > Inzingen van de liedjes.
- > Teksten uitwerken met Word.
- > Hoesjes ontwerpen en maken.

Toetsing/Evaluatie

(-)

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=7516>

Op zoek naar de Bouwte

De hele school werkt mee aan een toneeluitvoering onder begeleiding van een professionele theatermaker en andere kunstenaars. Voor het decor maken de leerlingen digitale tekeningen, bewerken ze foto's en zoeken ze filmpjes op internet. Groep 8 maakt met die ingrediënten een PowerPoint-presentatie, die met een beamer wordt geprojecteerd tijdens de voorstelling.

Vakgebied

Theater, tekenen, handvaardigheid, drama, dans, techniek, lichamelijke opvoeding, geschiedenis

Doelgroep

PO, alle groepen

Lesduur

2 weken

School

De Bouwte
A.M.Horalaan 22, Midwolda
Leerkracht: Jan Paul Siebelink
obsde@bouwte.nl
www.bouwte.nl

Leerdoelen

Leerlingen kunnen ICT toepassen bij het maken van een decor voor een theateervoorstelling.

Aansluiting op kerndoelen

51, 52, 54, 55

Korte lesinhoud

De hogere groepen bedenken de inhoud van de voorstelling op basis van historische gegevens. Iedere groep werkt een bepaald tijdperk uit. Professionele kunstenaars geven les in theater, zang, dans en het maken van maskers en decors. De kinderen werken voor het maken van de achtergrond met Paint en PowerPoint.

Voorkennis en vaardigheden

Leerlingen moeten kunnen samenwerken en enige ervaring hebben met toneelspelen. Ze moeten informatie, afbeeldingen en filmpjes kunnen zoeken op internet. De leerlingen hebben enige voorkennis van Paint en PowerPoint. De leerkracht kijkt over de schouder mee.

Benodigheden

Presentatiesoftware, tekenprogramma, beamer, digitale videocamera

Vorbereiding en begeleiding

Het team bedenkt het thema van de voorstelling. De hogere groepen doen vervolgens veel zelf. In de lagere groepen is een duidelijker programma vereist. Alle benodigde materialen dienen tijdig aanwezig te zijn. Een professionele theatermaker zorgt ervoor dat de bijdragen van alle groepen worden samengevoegd tot een geheel.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

Zeer divers, per groep verschillend

Toetsing

Het product wordt niet getoetst. Een ouder maakte een dvd met filmbeelden van de voorstelling.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=7871>

Speelfilm op de vakantieschool

Twintig kinderen maken tijdens de vakantieschool een speelfilm met als doel de taalontwikkeling te stimuleren. Onder begeleiding schrijven ze een scenario met pesten als thema. De kinderen acteren, filmen, maken muziek, kleding en decors en monteren de film op de computer.

Vakgebied

Film, drama, muziek, handvaardigheid, Nederlandse taal, nieuwe media, sociaal gedrag, zelfbeeld

Doelgroep

PO, alle groepen (merendeel groep 4/5)

Lesduur

2 weken

School

OBS Het Mozaïek, Deventer
 Leerkracht: M. Nuri Sevgin
 info@hetmozaiekdeventer.nl
 Meer info: hetmozaiekdeventer.nl/spijt
 komt nooit te laat2.wmv
 www.hetmozaiekdeventer.nl/
 vakantieschool.htm

Een dvd met de film en meer informatie is verkrijgbaar bij de leerkracht.

Leerdoelen

- > Leerlingen zijn intensief bezig met de Nederlandse taal.
- > Leerlingen kunnen de eigen communicatieve en creatieve talenten gebruiken.
- > Leerlingen kunnen omgaan met een digitale videocamera.
- > Leerlingen kunnen werken met een eenvoudig videobewerkingsprogramma op de computer.

Aansluiting op kerndoelen

5, 9, 54, 55

Korte lesinhoud

Leerlingen schrijven samen met de leerkrachten een scenario en tekenen een storyboard. Op verschillende locaties in de stad (onder meer filmhuis, politiebureau, binnenstad, bibliotheek) maken zij video-opnames. De kinderen monteren de opnames op de pc tot een speelfilm.

Voorkennis en vaardigheden

Specifieke kennis en vaardigheden zijn niet nodig. De leerlingen van groep 4 van Het Mozaïek zijn bekend met het naspelen van verhalen en het maken van filmverslagen.

Benodigheden

Multimediacomputer, digitaal schoolbord, presentatiesoftware, digitale videocamera,

videobewerkingssoftware (in dit geval Pinnacle. Let op: dit programma is voor kinderen goed bruikbaar, maar loopt vaak vast. Iedere 2 minuten opslaan is aan te raden!)

Voorbereiding en begeleiding

Na twee maanden voorbereidingstijd gaat het project van start onder begeleiding van twee leerkrachten, medewerkers van het buurthuis, de bibliotheek, een stagiair en ouders. Een ROC-docent Multimedia verzorgt een gastles en een kunstenaar maakt met de kinderen kleding voor de première.

Werkvormen

Groepswork

Opdrachten

- > Scenario schrijven en rollen verdelen.
- > Dialogen uitschrijven, oefenen en uiteindelijk opnemen.
- > Muziek, kostuums en decors maken.

Toetsing/evaluatie

De kinderen worden niet beoordeeld. Wel is er een terugblik op de gebeurtenissen, waarbij de kinderen hun ervaringen verwoorden.

Ook leerlingen die er niet bij waren, krijgen de film te zien. In de gemeentehaal is er een vertoning voor ouders, de burgemeester, de pers en andere belangstellenden. De kinderen komen per limousine naar de zaal, in kleding die ze samen met een kunstenaar hebben gemaakt.

Tip van de leerkracht: neem wat langer dan 2 weken de tijd voor dit project.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=10055>

Toveren met

Leerlingen van groep 8 maken een PowerPoint-presentatie in het kader van de Kinderboekenweek. De kinderen van groep 5 t/m 8 leveren daartoe de teksten: toverspreuken naar aanleiding van het thema Magie.

Vakgebied

Nederlandse taal, tekenen, nieuwe media

Doelgroep

PO, groep 5/6/7/8

Lesduur

10 uur

OB De Kruiplank, Drouwenersmond
 Leerkracht: Marijke Eerenstein-Bos
 administratie@obs-dekruiplank.nl
 www.obs-dekruiplank.nl

Leerdoelen

- > Leerlingen kunnen creatief schrijven.
- > Leerlingen kunnen beelden zoeken die de tekst versterken.
- > Leerlingen raken vertrouwd met het omzetten van platte tekst naar een digitaal ontwerp waarin tekst en beeld zijn geïntegreerd (de oudste leerlingen).

Aansluiting op kerndoelen

9, 54, 55

Korte lesinhoud

Aan de Kinderboekenweek is in de combinatiegroep 5/6/7/8 zo'n 10 uur besteed. Daarin werden de toverspreuken geschreven, illustraties gezocht, een introductie op PowerPoint gegeven (1 uur) en de presentaties (2) gemaakt.

Vorkennis en vaardigheden

Kinderen moeten kunnen werken met Word en internet en de basisbeginselen van PowerPoint kennen.

Benodigheden

Computer, presentatiesoftware, scanner, internet, digitale fotocamera

Vorbereiding en begeleiding

Centraal in de klas ligt een aantrekkelijk vormgegeven map, waarin kinderen hun spreuken kunnen opschrijven. Bij de introductie op PowerPoint hield de leerkracht zich bewust wat op de vlakte. Ze liet veel vanuit de leerlingen zelf komen. In 2 groepen van 2 à 3 leerlingen, gingen zij aan de slag met hun presentatie. Ze werkten met name in 'verloren uurtjes' wanneer ze klaar waren met hun weektaken. De leerkracht was beschikbaar voor ondersteuning.

Werkvormen

Groepswerk

Opdrachten

- > Spreuken schrijven.
- > Illustraties zoeken
- > PowerPoint-presentatie maken.

Toetsing

Het werk is niet getoetst, wel geëvalueerd. De kinderen zijn erg enthousiast geworden en maken nu vaker presentaties.

GrassRoots

<http://www.grassroots.nl/cgi-oic/grassroots.exe/show?no=11003>

Colofon

Teksten: Judith Rikken

Eindredactie: Heleen de Groot

Coördinatie: Alexander Bunt

Vormgeving: Einder Communicatie, Nijmegen

Uitgave: augustus 2006